

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Felhívás

a debreczeni függetlenségi és 48-as párt képviselő választó polgáraihoz.

A nagy nemzeti küzdelem még nem zajlott le. Szívünkben még él a remény, hogy szeretett hazánk állami önállóságát és függetlenségét, törvényes uton és alkotmányos eszközökkel vissza szerezzük. A magyar még nem győzte le a magyart s óhajtjuk, hogy ne is győzze le, csak világosítsa fel és győzze meg, hogy az a közjogi alap, melyet az 1867. XII. tez. létesített, nem „a nemzeti jogok kiaknázatlan kincsébányája”: hanem annak az államjogi kapcsolatnak az megteremtője, mely minden bajaink kutforrása.

Most, mikor pártunknak 35 éven át tartott küzdelme folytán az a közjogi alap megrendült és annak az államjogi kapcsolatnak minden eresztéke recseg és ropog: városunkban is nem csak a hatalom birtokában levő párt tagjai próbálkoznak újból szervezkedni: hanem egy szétküldött „Felhívás” aláírói „Új párt táborhelyeivé óhajtják tenni Debreczen választó kerületeit is” s — állításuk szerint — vezérüknek országos visszhangot keltett szózata alapján kérik, hogy sorakozzunk zászlójuk alá.

Ti, a debreczeni függetlenségi és 48-as pártnak küzdelmekben kipróbált, megedzett és elvhu tagjai! olvastatok már ama „Felhívás”-nál hangzatosabbat és hallottatok már azon vezér szövegénél csalogatóbbat is. De szíveitekben visszhangra csak ezen valódi Szózat talált: „Hazádnak rendületlenül légy hűve, óh magyar!”

Ti, mint a magyar hazának rendületlen hűvei, nem az osztrák-magyar monarchiának, hanem az önálló és független magyar hazának akartok szabad és boldog polgárai lenni! Ne halgassatok tehát se régi, se keletkező pártok csalogató szavára, sorakozzatok pártunk zászlaja körül, hogyha táborhelyekké tételnének Debreczen város választó kerületei, azon tábor helyeken pártunk zászlója lengjen győzedelmesen!

A porából megelemedett Phönix.

— január 26.

Van egy érdekes madara a magyar politikai faunának, a Phönix. Az a tulajdonsága van, hogy koronként tűzhalállal elpusztul, azután

pedig a hamvaiból újra éled. Együttal pedig ezimere és czége egy balesetek ellen is biztosító intézetnek. Ez a Phönix a szabadelvű párt.

Vasárnap a Bika előtt 2 magánfogat, meg vagy 4 fiaker várakozott. Az urak a Bika nagy termében ennek a madárnak a megújhdását eszközölték és egyhangu nagy lelkesedéssel kijelentették, hogy inna a Phönix ifju erőben újra megszületett.

Egy érdemekben megőszült, tisztos öreg ur, a ki 2 év előtt agg korára nivatkozva, fiatalabb embernek adta át a vezéri botot, most ujra kezébe vette azt, nem mintha most már erősebbnek érezné magát, hanem mert hite szerint mindenkinek kötelessége a megtámadott igaz szabadelvűséget megvédelmezni.

Zavarba jön az ember, mikor a hosszú élettapasztalatokkal bíró öreg urak ítélete ennyire homlok-egyenest ellenkezik azzal, a mit mi látunk. Olyan rossz volna tán a mi szemünk, hogy más színben mutatja a valóságot?

Nemzetünk az ósdi, maradi bécsi felfogással hatalmas erővel most szállott szembe 36 év óta először. Most volt az első választás, a

Régi jósokról.

Irta: gróf Vay Sándor.

A huszadik század nagyon pozitív. Még azt a kevés illuziót is, a mi megmaradt rég elmúlt időkben, készakarva rombolja le a modern ember. Megfosztjuk önmagunkat a látszat világától, a mi szép, kecses, hogy annál csufabbnak lássuk az amugy is csunya életet.

Sok illuziója ugy sem maradhatott már a huszadik század embereinek. Idegrendszerét elkoptatja, kedélyét idő előtt megöli a mindennapiért való csunya, keserves küzdelem. Fáradt, küzdeni sem tud már talán különben és eiv, hit, szerelem, minden eladható és megvásárolható lesz, csak hogy ki-ki a maga módja szerint boldogulva, menekülhessen a fertelmes, rideg nyomoruságtól.

A babona is ujjfajtáju lett napjainkban. Kenyérkereset, de menten a régi jó, faluvégi cigányasszonyok jóvendőmondásának naiv hitétől. Chiromantiát üznek a szalonokban, Párisban már számtalan olyan chiromantikus van, a ki ebből a furesa tudományból él.

És most előáll a londoni Pythia, ez az állítólag magyar származású jósno, a ki kijelenti, hogy ő nem jóvendől bolondos, szerelmes leányoknak, félnék asszonyoknak, a kik talán kíváncsiak megtudni férjeik kirugásait — nem.

A londoni Pythia kijelenti, hogy ő csak komoly államférfiaknak, nemzetek sorsát intéző embereknek jósol, hogy jóslatai csak világrangelő eseményekre vonatkoznak, csak a nagy emberi jójéért burkolózik titokzatos tudományába.

Mig erről a csodálatos asszonyról olvastam, a ki legutóbb lord Chamberlainnek, a gardéniát viselő, elegáns, gavallérpolitikusnak megjósolta elveinek győzedelmét, eszembe jutott egy és más régi jóslatokról, régi jóvendőmondókról.

Kezdve cigány Terától, a ki egy-két hatoska és megfélelő bagóvégek fejében mint serdülő gyerekeknek, a „sipsiges sip sőke kisasszonyról” vetett kártyát nekem, természeteket olvastam és hallottam csodálatos jóvendőlésekről. Nem tudom, volt-e a többinek is olyan jó segítsege, mint az én falumbéli Terának, a kinek a szőlők alatt vadászgatva, egyik udvaros-gazdánk, a Mihály adott információt arról a szépséges szép szóke kisasszonyról, a kinek én akkor a la Siebel, virágokkal jelentettem forró érzéseimet... Tempi passati... Őszi ködben bolondság beszélni az első tavasznapok ragyogásáról. Maradjunk szépen tárgyilagosa.

Kezdve a Haruspexektől, a jóvendőmondók sok illuziót keltettek, sok rettegést is okoztak. Érdekes, hogy a jóvendőmondók befolyásától, a babonától világtörténelmi alakok sem voltak teljesen immunisok.

Ki ne hallott volna a Cézárnak tett jóslásról és I. Napoleon annyira hódolt a

babonának, hogy órákig elzárkózott Madama Lénormand-al, korának egyik leghíresebb jósnőjével.

Cagliostro vizes poharáról is sokat hallhatunk beszélni. Az ördögös, örökké szép, örökké fiatal gróf, a ki minden aszszonyt megbabonázott, Gluck „Iphigenia”-jának első előadásán bement Mária Antoinette királyné páholyába. Ott volt a darab szerzője, a királynének még Bécsből kedves zenemestere is. Beszélgettek, többek közt a jóvendőről, mire Cagliostro megjegyezte, hogy ő egy pohár vízből mindenkinek megmondja a jövőt. Kiváncsi lett Habsburgok büszke unokája. Behozták a pohárvizet s miután Cagliostro néhány szót mormogott, felszólitotta a királynét, nézne mereven tükörébe. Ezt meg is tette Mária Antoinette, de a másik pillanatban már sikoltva takarta el arcát és rémülten dőlt hátra a páholy bitorvankosaira. A szerencsétlen asszony vérpadot látott s egy csodálatos eszközt, a mely palloshoz hasonlított s a melyhez ő maga volt hozzákötözve.

A csodálatos eszköz Guilletinának akkor még használatban nem lévő s később róla elnevezett gyilkoló szerszáma volt, a mely anyiaknak kioltotta az életét.

Lenormand jóslásairól — a maga idejében — csodákat meséltek Franciaországban. I. Napoleonnak állítólag még konzul korában megjósolta, hogy első sikertelen vállalkozását a jég és hó fogja megtörni — az oroszországi expedíció ezt be is bi-

hol — legalább papíron — a korrupció ellen tételes törvény, szankcióival bíró törvény védelmez.

Magában a 67-es alapon álló pártokban áramlatok keletkeznek az ösálló vámtérület mellett. Kormány program a hadseregben némi nemzeti irányu ujtás.

Hangoztatják a választási reformot, adó reformot. A tisztviselők fizetés emelését.

Igaz: ígért mind. Olyan ígért, a mit a ki ígért nem jószántából ígért, hanem azért, mert ellenfelei sarokba szoritották.

Há mi ebben nem a szabad- elvü gondolkodás hanyatlását, hanem igenis azt látjuk, hogy a liberális gondolkodás épen mostanában kénytelen testet ölteni azok nyomása alatt, a kik ellen ifjak és öregek ébresztgetik azt a megperzselt mar- datat.

Kinek hát nem jó a szeme?

Sőt a szabadelvűség hatalmas harcát látjuk legnagyobb ellenségünk: a bécsi hagyományok ellen más téren is.

Az Isten kegyelméből való olympusi magaslaton élők egymás- után kezdenek bizonyoságot tenni róla, hogy ők is emberek. Követelik az emberi jogokat. Még csak itt is a liberális elvek jutnak erőhöz.

Hát mi azt hisszük, hogy nem az igazi szabadelvűség van most veszedelemben, hanem az Isten kegyelméből való hatalom-monopolium. Ezt jelképezi a mi Phönixünknek a megperzselt volta is. Az igazi szabadelvűség épen most foglalt teret az emberi elmékben. Tele van vele a levegő. Szinte vakítóan fényesen ragyog, úgy, hogy az öreg urak mint a napfényes időben a hóval borított utcán, kénytelenek feltenei a szürke pápaszemet.

A gyülekezési szabadság.

— január 26.

Tisza István gróf miniszterelnök nyíltan bevallja, hogy korlátozza a gyülekezési jogot és ez által a szabadságot. Furesa, hogy mindazonáltal ez az ember szabad- elvűnek mondja magát. Még furcsább, hogy ezt róla el is hiszik. Na, de hát nálunk Magyarországon, ebben az európai jelszavakkal fölcizomázott kis Ázsiában minden lehetséges.

Azt mondja a miniszterelnök, hogy csak területiális jellegű korlátokról van szó. Ott fogja békóba verni a gyülekezés jogát, a hol az a közbéke tartós megzavarását eredményezheti. Például a szocziálista vidékeken. Például a bihari oláhok táján, a hol a zendülések egymást érik.

Kormányfőnek, a ki ily elvek mellett kormányoz, eféle szép kibuvókat meg nem engedhetünk. Azt se hisszük el, hogy a XX. században, a hol bizony a kormányzás nagyon tövises és kényes dolog, egy középkori deszpota kényelmével akar kormányozni. Nem, itt másról van szó. Az átsiklasi elmélet gyakorlati megvalósításának szagát érezzük. Az átsiklás egyik dolgról a másikra, a béke- föntartás tisztas igyekezetéről a politikai bilinesverés gonosz szándékára csak egy gondolat. Ugy látjuk, hogy ebben a gondolatban töri a fejét Magyarország ifju miniszterelnöke is.

Szégyen, gyalázat, hogy szabadelvű államban így eset történhetik. Hogy a reakció hőseit a liberálizmus pajzsán vezérré emelik. Azt gondolják, hogy politikai szabadságot tipor sarba Tisza? A mi ferde fogalmaink szerint igen. Pedig a gyülekezési jog nem politikai jog, hanem a magánember személyes joga.

Az angol alkotmány nagyon is ismeri a gyülekezés jogának jelentőségét. Az összes angol köz- szabadságok gyökere a szabad- összejövél joga. Ez ama köz- szabad- ságok éltető forrása, föntartója és bástyája. És mégis, az angol alkotmánytanok a politikai jogok közt nem is említik a gyülekezési szabadságot. Azt mondják: A.-nak joga van a Hyde-parkban sétálni és megállni. B.-nek is joga van. És ugyane jogai vannak százezer A.-nak és B.-nek. És e jogokat a hatóság nem korlátozhatja, mert polgárok személyes jogairól van szó.

Dicey elmond egy nagyon érdekes és tanulságos esetet. Az üdv hadserege gyűlést hirdetett a Hyde-parkba. Ugyanakkorra és ugyan- oda gyűlésre hívta össze a maga táborát a csontváz-hadsereg is az- zal a határozott és kijelentett szán- dékkal, hogy az üdv hadseregének gyűlését szétverje s tagjait eldön- gesse. A rendőrség erre az üdv hadseregének gyűlését betiltotta, azt mondván, hogy nem engedhet meg olyan gyülekezést, a mely tömeges kihágások elkövetésére nyújt alkalmat. Az angol bíró ezt a határozatot megsemmisítette s az- zal csufolta ki a rendőrséget, hogy mért nem kobotja el az emberek- től az órát, mert hiszen az alkal- mat nyújt a zsebtolvajnak, hogy ellopja.

Íme, ez a gyülekezési szabad- ság a maga valójában. De nálunk koreseként jelenik meg minden tel- livér szabadelvű gondolat. Nálunk, a magyar nemzetnél, a mely a gyü- lekezés jogában vált nemzetté, a mely a szó szabadságát egész 48-ig megőrizte.

Tisza István választatni akar, de fázik a választásoktól. Nosza, kiad éppen a választások előtt egy rendeletet és mást mondván, de más- hova czélozva oly rendelkezést tesz, a melynek birtokában a hatóságok

zonyította — veszte pedig egy császárlány lesz. A minthogy Mária-Luiza valóban is megrontotta a nagy császár életét.

Sonambulák, jóvendőmondó asszonyok nálunk is akadtak. A múlt század huszas, harminczas éveiben híres volt a terézvárosi Frau Czili. Sergestől jártak hozzá az uri- asszonyok, sőt egyszer még a nádornéhoz is föl vitték. Frau Czili nem jósolt a tenyér- ből. Homályos szobában ült, tekintetét a fal bizonyos pontjára szögezte, aztán halk, de biztos hangon mondta el mondókáját.

Érdekes, hogy megjósolta az 1831-iki koleravészt, valamint a később Pestet és Buda egy részét romba döntött árvizet. A szabadságharc kitérőse előtt jóval, 1847. nyarán már nagyon öreg volt Frau Czili, mikor egyszer egy csomó vidám uri leány kereste fel. Az egyiknek azt jóvendőlte, hogy a német katonák ellen olyan magyar sereg támad fel, a milyen most még nincs, ezek közt lesz jóvendőbelije, a ki aztán messze idegenbe megy és sok év múlva egyesülhetnek. Szórol-szóra betelt a jóven- dőlés. Az illető lánykának a honvédsereg egy nyalka tisztje tetszett meg, a ki Világos után külföldre menekült s csak az olasz hadjárat után — 1859 — kerülve haza, majdnem tíz évi várakozás után vezette otárhöz.

Az Eötvös Józsefnek annyi aggodal- mat okozott jósolatot mindenki ösmeri. Egy cigányasszony ugyanis azt jósolta a Kar- thauzi irójának, hogy föl fogják akasztani. Ez a gondolat nervozussá tette a túlsensitiv író s az birta rá, hogy meglehetősen gyá- váu — még a katasztrófa előtt meneküljön a veszni készülő hazából.

Később, az ötvenes esztendőkből temér- dek jóvendőmondó akadt. Leginkább a haza sorsára volt akkor kíváncsi mindenki. Az asztaltánczoltatás is akkor érte virágkorát. A háromlábú asztaltól rendszeren azt is meg- kérdezték, hol van Petőfi. Ez a naiv, ártatlan mulatozás a honfibusok keserű óráját derítette föl akkoriban. Híres volt a hatva- nas, hetvenes években a budai, krisztina- városi jósnő. Többek közt egy igen ismert nevű grófnak — a kinek férje zenaszerző volt — megjósolta, hogy gyermeke fogja megölni. És valóban az angyali jóságu grófnő beteg gyermekétől elkapva a difte- ritiszt, úgy halt meg.

Egy-két évtizeddel később nagy hirre kapott egy K. Katalin nevű jósnő. Jóvendő- mondásai annyira csalhatatlanok voltak, hogy még legnagyobb államférfiainkhoz is szabad bejárása volt. Én magam is tudok akárhány jóslatról, a mely szószert beteljesült. Így egyik rokonomnak megjósolta, hogy gyer-

mekei közül kettő saját maga ellen ösmeri kezt. És valóban mind a kettő öngyilkos- sági kísérletet követett el.

Oriási port vert fel rövid idő előtt Münchenben egy Eusabia nevű olasz jósnő, a kit oda Rómából hozott egy kevésbé jelentékeny tehetségű, mint inkább fantasz- tikus író. Egy még tehetségteleb, de még fantaszitikusabb író társával azután theosophikus és spiritisztikus experimentu- mokat tétetett a jeles hölgygyel, a kit R. báró többször hipnotizált is. — Ilyenkor Eusabia félálomban, mereven egy pontra meredt s a bajor arisztokrácia fiatal hölgy- tajainak feltárta a jóvendőt. Egyiknek többek közt azt is megmondta, hogy külső országi emberbe szeret bele majd, ezért minden régi összeköttetéseit szétépi és elhagyja érte régi körét, hazáját. Ez a jó- lása szószert be is teljessedett.

A mi paraszt jóvendőmondóinkról, a dormándi és novaji halottlátó asszonyokról, a csépai emberről temérdeket irtak már. Én magam is, mások is, így nem régiben foglalkozott ezzel kitérő irónk, Gárdonyi Géza is.

Azért legyen elég a transcendentalis morfondirozásból, a mi oly kevésbé illik a farsang vidám, misztikus zajába.

minden ellenzéki választási mozgalmat csirájában megölhetnek.

De ilyen a magyar közvélemény. Főit se veszi a hurkot, a melybe karjait kötik, ha az selyemből van. Selyem-gondolatnak tartja a burzsoá észjárás a szocialisták megfélemezését. Ezenközben nem veszi észre, hogy voltaképen az ő csu klói kerülnek bilincsekbe.

Aztán meg micsoda pokoli tanulságot nyújtott nekünk Tisza István ezzel a gyülekezési jog-korlátozó rendelkezésével?

Imhol: alkotmányos állam vagyunk, parlamenttel, felelős kormányzással. Azt hisszük, az történik az országban, a mit az ország akar. Oh, dehogy. Egyetlen egy fő, egy szál ember tartja a tenyerén mindenünket, még személyes szabadságunkat is. Tisza István gróf nem kérte a szabadelvű párt beleegyezését a gyülekezési jog kormányzására. Pedig már ez igazán főbenjáró kérdés. Nem szól talán még miniszter társainak sem. Geszti uradalmában sincs akkora ur, mint Magyarországon.

A gyülekezési jog korlátozása nem egyéb, mint egy éretlen miniszterelnöki csíny. Oh jaj, hogy e három szó ily vonatkozásban egymás mellé kerülhetett. Ma még, midőn Tisza István közeli bukásában alaposan reménykedhetünk, azzal biztatjuk magunkat, hogy majd egy jobb esztendő eltakarítja e vásott siheder csinytevéseinek nyomát. De ha e siheder megfészkei magát ott a bársonyszékben, ha ily korlátlan ura marad hazánk: sirva fogjuk megemlegetni kezének sulyát, a mely századok nemes vívmányait gonoszul megtépázta.

IRODALOM.

Vidor Marzi verseskönyve.

Vidor Marzi, a Magyar Figaro s több előkelő szépirodalmi lap munkatársa „Egy asszony” czimen költemény kötetet bocsátott közre. Hat sorozat verseit öleli fel a könyv, melyet az Athenaeum izléses címképpel és művészi kiállításban adott ki. A Vidor költeményei javarészt chasonok, hasonlóak a francia Dupuy s a német Bierbaum és Lilienkron dalaihoz. Mind egyik pillanatnyi impressziót tükröz vissza, a közvetlenség egyszerű bájával s azzal a melegséggel, mely a Vidor poézisének elsőrendű kvalitása. A magyar olvasóközönség, mely szívesen olvasta mindig Vidor dalait, bizonyára örömmel siet megszerezni a kötetet, mely 2 koronáért minden könyvesnél kapható.

Rendkívüli könyv-árleszállítás a bolti árak felére és harmadára. Sokfelől érkező kérdéskódásra a Franklin-Társulat közhírré teszi, hogy ez árleszállítás már csak ez év február végeig marad hatályban. — Azontul ismét a rendes bolti-árak lesznek érvényesek.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Kedd: Menyec-kék (C bérlet).

Szerda: Menyecskek (A bérlet).

Szüőtörtök: Menyecskek (B bérlet).

Péntek: Tavasz (C bérlet).

Szombat: Otthon (A bérlet).

Vasárnap délután: Pesti nők, este: dr. Nebántsvirág kisasszony, (bemutató előadás.)

Flirt nagysám. Ngyon gyér közönség előtt folyt le tegnap a Flirt nagysám. A szereplők közül H hnel Aranka, Pataki Béla és Menszaros Margit tetszetek különösbbeben.

Otthon. Sudermann nagyhatású színműve, az Otthon kerül színpadra szombaton este. Hosszu pihenés után alkalma lesz a darabban szép és értékes tehetségét érvényre juttatni Jeszenszkyne Csáder Iénnek, a ki Magdát játssza. Csiky László ez a kiváló színészember szintén jó szerephez jut az előadásban.

Szőke Sári a Király színház tagja vendégszerpelel pénteken este színpadukon, az „Arany virág” czimszerepében. A fiatal főváros művésznő fellépése iránt élénk érdeklődés mutatkozik.

Szenzaciós művészeti esték a színházban. Az ábrázoló művészetnek egy eddig alig kultivált fajában mutatkozik be hétfőn a debreczeni közönségnek egy esodálatos talentumu művész ember. Makó igazgatónak sikerült több előadásra megnyereti Frizzó-Fregoi olasz átváltozó művészt, a ki a budapesti Urániában való vendégjátéka alkalmával hónapokig ünnepeit a főváros közönsége és sajtója egyaránt. Frizzó egy maga egy egész nagy színtársulat munkáját végzi. Egy darabban színtársulat szerepet játszik, vagyis huszonhétyszer változik át egy darabban és sajátosságos művészetének értékét nem az átváltozás hihetetlen ügyessége szabja meg, hanem szélemleni energiájának az a szüntelen mozgékonyasága, a mely képessé teszi arra, hogy a külső átváltozásokkal egyformán idezzze elő a belső lelki átváltozásokat is, úgy, hogy a tragikumtól a komikumig a művészi kifejezés egész skáláját szólaltatja meg egy estén. Frizzó az egész társulattal jön Debreczenbe. A technikai személyzete maga is egy kis csapat, a mennyiben nyolcz öltöztető, három fodrász segíti az átváltozásaiban. Vannak saját gépészei, díszletmesterei, ruhatarosai, a kiknek elég dolgot ad az a 20,000 kg. díszlet, a mit Frizzó magával hoz. Frizzó egy új irodalmi műfajt is teremtett magának és ez ma már olyan gazdag, hogy minden este új darabokban mutatja be magát. A Frizzó-estékre a színigazgató nem emelte fel a helyárat, de bérletszünetben lesznek az előadások és az utalványjegyek nem lesznek érvényesek. A bérlek helyeit d. e. 10 óráig fentartja az igazgató. Frizzó február 1-én, hétfőn kezdi meg a három estére és egy délutánra tervezett vendégjátékát. Ez előadásokra jegyeket előre váltani lehet január 27-étől, szerdától.

A friss levegő.

— január 26.

Egyik debreczeni szálloda összes szobáit elfoglalták s az éjjeli 2 óraker Budapest felől érkezett vonat egyik beszálló utasának nem jutott szoba. A szállodás mentegette magát, hogy nagyon sajnálja, de nem tehet róla. Az utas csak állt és várt. Már-már menni akart, akkor támadt a szállodásnak gondolata.

— Van még egy kétágyas szobám, a melybe csak egy utas helyezkedett. — Megkérdezzük, hogy beleegyezik-e, hogy uraságod az üres ágyat elfoglalja. Egyre azonban figyelmeztetnem kell. Fuldokló beteg az illető s iszonyuan köhög.

— Nem tesz semmit.

A szállodás fölkapogtatta a már alvó vendéget s szépen megkérte, hogy engedné át az üres ágyat. A vendég nagyon békétűrő és jólelkű ember lehetett. Átengedte az ágyat. Éjjel után erős tüdőgörcse támadt s iszonyu köhögésbe tört ki. A jövevény vendég kétségbe esett. Az ember még meg talál fuladni s a gyanu feléje irányul. Iszonyu félelmet állott ki. Egyszerre csak megszólal a keservesen hanykolódó és fuldokló beteg:

— Uram, kérem, nyissa ki az ablakot, mert menten megfulladok.

A sötétben kotorászó utas, a helyett, hogy gyertyát gyújtott volna, csak tapogatott s nem tudta az ablakot kinyitni.

— Friss levegőt! Friss levegőt, mert különben rögtön meghalok!

Az utas a kínos helyzetben mit tehetett egyebet, a cipőhúzóval bevverte az ablakot.

A beteg fölkiált:

— Az Istenért, mit csinált?

— Friss levegőt éreztettem be.

A beteg megcsendesedett. Megszűnt a fuldoklása s elállott a köhögése.

— Jaj, de pompás ez a jó friss levegő! Köszönöm, uram, nagyon köszönöm!

Egész világos reggelig nyugodtan s igen jól aludtak mind a ketten. Reggel, a mint fölbredtek, nagy csudálkozás vett rajtuk erőt. A fuldokló beteg segítségére igyekvő utas nem az ablakokat zuzta be, hanem — a szekrény tükörtábláit...

A piaczok elhelyezése

— Mit hol árulnak. —

A belügyminiszter, mint már jeleztük, jóváhagyta azt a szabályrendelet, mely a piacz, és vásárrendtartásról szól. Az új szabályrendelet legközelebb életbe lép és a közönség tájékoztatása végett már most szükségesnek tartjuk közölni hogy az egyes piaczokat hova helyezik el, illetőleg mit hol fognak árulni.

A szabályrendelet az árulási helyek a napi, heti és országos vásárookra további rendelkezéssel a következőleg állapították meg:

Napi és heti vásárookra.

Tüzifa, fátörzs és cser Hatvan-utcától a Széchenyi-utczáig elterülő vásártéren szerdán és szombaton.

Bőr-és tollvásár a régi kórház helyén, az Arany János-utca végétől a Miklós-utca végéig elterülő téren, kedden.

Sertésvásár a közvágóhid előtt levő sertésvásártéren hétfőn.

Vidékről behozott, valamint a helybeli nem iparosok által levágott állatoknak husa és szalonájja 26/909/897. bkgy. sz. a. kelt szabályrendelet határozmányainak megtartása mellett kedden és szombaton árusítható, a terményvásártéri mázsaház környékén.

Előbárány és szepósmalacz ugyanott naponként.

Szárnyasok csapatonként a külsővásártérnek a Miklós- és Arany János-utczák közt elterülő részen, darabonként és páronként pedig a Csapó-utczán a Vár-utczától a Rákóczi-utczáig minden nap.

Tojás, hüvelyes vetemények, burgonya

és kertészeti termények mint az előző pontban, a Csapó-utcán minden nap.

Konyha kertészek (libakerű) és zöldség kofák a városház utcában, a bolgárok és egyéb konyha kertészek pedig a Simonffy-utcai kirakó piacon árulnak naponként.

A virágáros kufárok Kossuth-utca páratlan számú oldalán, a 28. sorszámu háztól lefelé minden nap.

Szekereken zöldséget és zsákokban burgonyát árulók, kik nem állandó lakosai a városnak, a Rákóczi-utcának mindkét oldalán, kedden és szombaton.

Káposzta, dinnye és tök szekereken a Bocskai-téren naponként.

A nyers-hús általában a Simonffy-utcai hús-csarnokban és a Simonffy-utcai piac-téren levő vassátrakban árusítható és pedig a koppasztott szárnyasok, koppasztott malacz, bárány és juh a jelzett vassátrakban, a marha, borjú és sertés a jelzett hús-csarnokban. Ha pedig valaki más helyen kíván a jövőben üzlethelyet nyitni, ehhez a városi tanács engedélyét előzetesen megszerezni tartozik. Ugyazintén a meglévő mézarszékerek, ezen szabályrendelet életbe léptetésétől számított egy év alatt a tanács által megállapítandó módon a közegészség követelményeinek megfelelőleg lesznek rendbe hozandók.

A friss zöldség kivételével, mindenemű főzelék, szárított zöldség, perecz, fehérkenyér, tepertő, füstölt sertéshusneműek, kenyér, főtt ótelek, hazi tésztaeműek és sütemények, paprika, sáfrány a Degenfeld téri vassátrakban, a savanyított káposzta és uzorka ugyanott a kirakó piacon, barnakenyér és vidékről behozott kenyér pedig a gróf Degenfeld-tér északi részén levő kirakó piacon naponként.

Tej és mindennemű tejtermék a Simonffy-utcai nyílt piac nyugati részén mindennap.

Hal és rák a Simonffy-utcai nyílt piacon a tanács által meghatározandó edényekben, nyúl és más vad ugyanazon piacon.

Gyümölcsárúsok és mézeskalácsosok a Piacz-utcában 1-től 11. sz. házak előtt, a tanács által meghatározandó minőségű, mozgatható s mindennap elszállítható ernyők alatt árulhatnak; ezen kívül a gyümölcs a tanács által kijelölt és meghatározott módon az utca sarkokon és más pontokon egész nap árulható.

Gyümölcs kosárban és puttonban a Piacz-utca 4-10. számú házak előtti téren. Zsákokban és szekereken pedig a hatvan-utcai páratlan számú oldalán a 39. sorszámtól lefelé árusítható el naponként.

Zsibvásár a Bocskai-térnek keleti oldalán, szerdán és szombaton.

Azon cikkek, melyeknek elárúsítási napja közelebről meghatározva nincsen, naponként árulhatók.

Állandó árusátrak a Piacz-utcán el nem helyezhetők.

Nem értetnek ide a nagyvárosokban szokásos és a közgyűlés által engedélyezhető díszes áru-oszlopok.

A hetivásárok kezdetét veszik minden kedden és szombaton reggel 8 tartanak télen délután 3 óráig, nyáron 4 óráig, egyéb napokon a napi vásárok délután 1 óráig, vasárnap és ünnep napokon délelőtt 9 óráig.

NAPI HIREK.

Rablóbanda egy korcsmában.

Megzsarolt gazda.

— *Ál-detektívek.* —

— január 26.

Vakmerő módon raboltak és zsaroltak meg egy vidéki parasztgazdát az elmúlt vásár alkalmával egyik kisebb debreczeni korcsmában.

A kizsarolt embert e mellett

ugy leittatták s úgy megverték, hogy otthon, Kabán azóta betegen feküdt s csak tegnap tett jelentést az esetről a rendőrségnek, melynek bűnügyi osztálya valóban dicséretes, derék munkát végzett, a menyenyiben az illető gazda még azt sem tudta megmondani, hogy Debreczennek mely táján van az a korcsma, a hol penzétől kifosztották.

Ma délelőtt pedig már a banda összes tagjait kellő fedezet mellett átszállították a kir. ügyészséghez.

Az eset különben a következő:

Vadász Lajos kabai lakos, tekintélyes gazda bejött a debreczeni heti vásárra s itt disznókat adott el, lovakat vett stb. Jó vásárt csinált, mert még közel 350 koronája megmaradt.

Betért tehát a Salétrom-soron levő Kőműves Józsefné korcsmájába, a hol iszogatni kezdett. Két cigány huzta neki a nótát Varju József és János, a kik egy ideig muzsikáltak, egyszer pedig más gondoltak. Letették a hegedűt s haza mentek. Átöltöztek, azután pedig botokkal fegyverkezve vissza jöttek a korcsmába.

Odültek pedig az erősen ittas ember asztalához s bemutatták magukat, mint titkos rendőrök.

Tudja bátyám, szóltak, mi azért vagyunk kiküldve, mert így vásárok az idegeneket biztonságba kell helyezni, nehogy megrabolják. Erre nekünk „iparunk” is van, de ezért fizetés jár.

A korcsmárosné és a fia Győrössy József erősen bizonyoztak, hogy így áll a dolog.

Vadász Lajos csak tiltakozott a dolog ellen, de a négy ember szóhoz sem engedte jutni.

Végre is Vadász egy alkalmas pillanatban megugrott előlük s megbujt a Miklós-utcai nagy árokban. De a korcsmárosné, a fia, meg a két áldetektív utána ment s lefogták.

Vadász Lajos kést rántott, de lefegyverezték, a pénzt, a mi zacsakóban volt, elvették tőle. Vissza hurezolták pedig a korcsmába s ott leittatták. Azután eltovábbították.

Vadász Lajos másnap haza ment hosszú éjszakai kóborlás után Kabára, a hol ágyban fekvő beteg lett s csak most tehetett jelentést a rablóbanda ellen.

A rendőrség megindította a nyomozást, melyet Mile Pál fogalmazó vezetett.

Ma reggelre pedig a vizsgálat be lett fejezve s a négy tettest, a kikre a vád alaposága rábizonyult, átkisérték az ügyészség börtönébe.

— **A zárszámadás összeállítás.** A főszámvevői hivatal most dolgozik a zárszámadás egybeállításán. A könyvek lezárását még e héten bevégezik és azután a főszámvevő hozzá fog a zárszámadás egybeállításához.

— **Kiss Endre öröke** A debreczeni kir. ítélőtáblánál, a Kiss Endre elhunytával megüresedett táblabírói másra pályázatot hirdetnek 5000 korona évi fizetéssel 1120 korona lakáspénzzel. Pályázatok 3 hét alatt beadandók.

— **A színházi bizottság újjáalakítása.** Az e hó 28-án tartandó városi közgyűlésen több albizottságot alakítanak újjá. Ezek között legfontosabb a színházi bizottság. A bizottság tagjainak mandátuma múlt év december hó 31-én lejárt és hogy a bizottság további működése fennakadást ne szenvedjen, e hó 28-án a közgyűlés újból megalakítja. A megalakítás előtt a közgyűléshez van néhány szavunk. Ugy, a hogy a színházi bizottság jelenleg szervezve van, értjük ez alatt azt a szűk korlátok közé szorított hatáskört, melylyel ez a bizottság rendelkezik, helyesebben a meddig ennek a bizottságnak hatásköre terjed. Legutóbb is tapasztaltuk azt a surlódást, mely a bizottság és a tanács között felmerült. — A bizottság határozatot hozott, a tanács ellenben azt vitatta, hogy a bizottságnak nincs határozathozatalra joga, — csak véleményezésre. Ezek az összeütközések jövőben ismétlődhetnek. Annak elkerülése végett szükség van a bizottság működési körét pontosan meghatározni. A tanács atyáskodó befolyásával, a mit a bizottságra gyakorolni kíván, eltereli a bizottságot működésétől és a tanácsnak sem hivatása sem pedig ideje sincs arra, hogy apró lényegtelenebb színházi ügyekkel bibelődjék. A színházi bizottságnak pedig nem az a feladata és hivatala, hogy összeütközésbe kerüljön lépten nyomon a tanáccsal. Az a bizottság csak úgy működhet a színházi élet és a közönség érdekében eredményesen, ha a tanácstól bizonyos tekintetben függetlenedik és önálló működési körrel és joggal ruházzák fel. A törvényhatóság feladata erről gondoskodni és most a bizottság újjáalakítása előtt van erre a legjobb mód és alkalom.

— **Eisler és Brüder cég tartozása.** A város a guti magfákat az Eisler és Brüder bécsi cégnek adta el. A város a szerződést oly módon kötötte meg, hogy a cég tartozik a városnak május 1-én, október 31-én és december 31-én 30-30 ezer koronát lefizetni, akár vágatott fát, akár nem. A szerződés egy pontja azt is mondja, ha a cég a 30 ezer korona értékű fát többet szállít el, tartozik a többletet haladéktalanul kifizetni. A múlt évben a cég néhány ezer koronával több értékű fát szállított el, de a különbözetet nem fizette meg. A tanács több ízben felhívta a céget fizetésre, de az nem tett eleget a felhívásnak. A tanács végre perral fenyegette meg a céget, mely a mai nap folyamán megküldötte a kívánt összeget a késedelmi kamatokkal együtt sőt 20 korona 79 fillérrel többet is küldött a bécsi cég.

— **Nádudvari pályázatok.** Nádudvaron több állás jött üresedésbe, — melyekre Rásó Gyula alispán most pályázatot hirdetett. Pályázni lehet egy segédjegyzői, egy végrehajtói s egy közigazgatási iktatói állásra. Mindhárom hivatali állás 900-900 horona évi fizetéssel jár. Ezek szerint pályázat van hirdetve egy irnoki állásra évi 600 korona fizetéssel. Pályázati kérvények február napon 11-ig Nabráczy István szolgabíróhoz küldendőek be.

— **Új tagok a jogügyi bizottságban.** A jog- és pénzügyi bizottság-

ban két tagnak a helye üresedésben van. Egyik a dr. Kocsár Gáboré, ki a múlt évben lemondott a bizottságban viselt tagságáról, a másik dr. Nagy Lajos, ki ez évben kimaradt a virilisek közül. A két tagsági helyet a 28-án tartandó közgyűlésen töltik be választás útján.

— **Protestáns estély.** A debreczeni ev. reform. theologia akadémia Hittanszaki Önképző Társulata, a kálvinista öntudat erősítése céljából, 1904 február hó 7-én, délután 5 órakor rendezi a főiskola dísztermében kilenczedik Protestáns-Estélyét. Számozott üdöhelyek ára 50 fillér. Jegyek január hó 26-tól kezdve Csáthy Ferencz ur könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók. A jövedelemből a homokkerti református hívők részére 2 urasztali kanosót vásárolnak, a mely nemes célra felülfizetéseket is köszönettel fogad s hirlapilag nyugtázza a rendőrség. Az estély műsora a következő: 1. „Isten a magas égben“ Bognártól. Előadja a főiskolai énekkar. 2. Az evangéliumi bátorság-ról szabad előadást tart dr. Balthazár Dezső szoboszlói ev. ref. lelkész. 3. Nagyszombat. Irta: Móra István. Szavalja: Fehér Margit urhölgy, tanítónőképezdei növendék. 4. „A vallásos családi élet“ről beszél Németh Vincze esküdt felügyelő. 5. a) Tóth Árpád: Esz moll Scherzo, b) Chopin: Asz dur Valse. Zongorán előadja: Tóth Árpád, a debreczeni ev. ref. felsőbb leánynevelő intézet és tanítónőképezde zenetanára. 6. Éjszaka. Irta: Endrődi Sándor. Szavalja: Dobra Jenő hittanhallgató. 7. XXXII. Zsol-tár. Közének.

— **Mérgezés a vasuti állomáson.** Tegnap este a debreczeni vasuti állomáson megmérgezte magát Kovács Veron nyiregyházi születésű cselédeleány. — Esméltlen állapotban szállították be a kózkórházba, a hol utolsó óráit éli Életben maradásához ugyanis semmi remény sincs fűzve.

— **Bizottságok ujjaalakítása.** A 28-án tartandó közgyűlésen három albizottságot alakítanak ujja. A színházi, a szegényügyi és a nyugdíj-ellenőrző bizottságot. Ezekon kívül a gazdasági bizottságba Böszörményi Pál, Dragota Miklós, Kertész János, Harsányi János, Némethy Lajos és Szalay István helyeit töltik be választás útján.

— **Az ág. ev. egyház új gondnoka.** Az ágostai evangélikus egyház tegnap tartotta meg közgyűlését, melynek legfontosabb tárgya a felügyelő választás volt, azt megelőzőleg kimondotta a közgyűlés, hogy volt felügyelője, Boczkó Sámuel özvegyéhez részvétlirtat intéz és Boczkó emlékét jegyzőkönyvben örökíti meg. A közgyűlés ezután nagy lelkesedéssel egyhangulag Tolnay Kornélt egyházi felügyelővé megválasztotta.

— **Gondatlan kocsitoló.** Még karácsonykor történt, hogy Kozák Mihály kocsitolót az Isván-gőzmalom udvarában elgázolta a vonat. A szegény munkás azóta élet-halál közt lebegett a kózkórházban. Valahogy felépült azonban s ma délelőtt tett vallomása alapján a rendőrség megindította a vizsgálatot Harangi Gergely kocsitoló ellen, a kinek gondatlanságából érte a szerencsétlenség Kozák Mihályt.

— **Ügyvédek, közjegyzők és községi jegyzők figyelmébe.** A tkvi bejegyzések után bélyegeken leróvándó 7,1% illetékre vonatkozó táblázat, mely mindazoknak, kik tkvi beadványok szerkesztésével foglalkoznak, igen alkalmas és majdnem nélkülözhetlen Kapható 60 fillér

beküldése ellenében a telekkönyvi iktatónál Debreczenben.

— **Felöklelte a bika.** A Pallagon tegnap nagy szerencsétlenség történt. Egy megvadult bika felöklelte Kiss Juhanna cselédeleányt, szarvával felhasította a leány hasát. Súlyos sérüléseivel beszállították a kózkórházba.

— **Főlépült orvos.** Az alábbi sorokat vették: Mélyen tisztelt Szerkesztőség! A kivonat által okozott súlyos sérüléseimből annyira javultam, hogy orvosi gyakorlatomat — gipszkötésben bár — megkezdhettem. A nagyérdemű közönségnek irántam tanúsított igaz részvételeért pedig ez uton nyilvánítom köszönetemet s egyszerre mind kérem, ajándékozzon meg ezután is becses bizalmával. Dr. Szotyori Nagy Kálmán.

— **A Zion társas vacsorája.** A Zion debreczeni betegs. egyesület f. hó 27-én, szerdán este tartja meg nagyszabású társas vacsoráját a Korona vendéglő helyiségeiben. Szigorúan rituális és tiszta gondallal készített kitudó ételekről és tisztán kezelt italokról gondoskodik Rosenberg Simon ur.

TÁVIRATOK.

A képviselőházi ülése.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Bpest, január 26

A képviselőházban a néppárt szólamra eresztette a hosszujáratu szólamokat. A mai ülésen Kovács Pált küldte harczvonalba, a ki még lapunk zártakor is beszél s valószínűleg kibeszéli az ülést.

Napirend előtt Münnich Aurél a honvédelmi bizottság előadója betérjeszti jelentését a katonák 1904. évi bentartásáról és az 1904. évi ujonczajánlási javaslatot is.

Azután áttérnek a napirendre, melyhez Kovács Pál szól. A néppárt részéről siet az obstrukció támogatására. Felemlíti, hogy „Az Ujság“ mai számában a „Rovás“ című rovatban és „A buzavirág legendája“ című cikkben azzal gyanúsítja a néppártot, mintha zsidóellenes szempontból és a Hohenzollern dinasztia érdekében mozgalmat indított volna. Ezzel azt akarta jelezni, hogy az eddig aulikusnak tartott néppárt santidinasztikus lett a Habsburgokkal szemben. Ezt a néppárt nevében is a leghatározottabban visszautasítja.

Azután foglalkozik Tisza István beszédével, kijelenti, hogy nem bizik a Tisza ígéréteiben, mert három hónap óta nem tett semmit. Beszél Pitreich nyilatkozatáról.

E közben Kaas Ivor báró oda szól Sándor Pálnak, a ki Gromon államtitkarral beszélgetett.

— Tessék odafigyelni!
Sándor Pál visszakiált Kaas Ivornak:

— Már megint megbolondult?!
Erre óriási zaj tört ki az ellenzéken.

— Rendre, rendre! hallatszott minden felől.

Sándor Pál: Én csak az igazat mondtam! . . .

Kaas Ivor felugrik s odarohan az elnöki emelvény felé:

— Lássá kérem, azt mondja, hogy bolond vagyok.

Elnök erre Sándor Pált rendre utasítja.

Kovács Pál még mindig beszél. Ha nem tudná kibeszélni az ülést, akkor Lovász Márton fog felszólalni.

A Ház feloszlata.

Budapest, január 26. A delegáció szerdán összeül, a képviselőház pedig ünnep miatt kedden nem tart ülést

A delegáció után valószínűleg feloszlatták a Házat.

Összeesküvés az obstrukciók ellen.

Budapest, január 27. Perczel Dezső házelnök ma levelet kapott, a melyben az ismeretlen levélíró azt írja, hogy a visszatartott katonák összeesküvést terveznek azok ellen, a kik obstrukciót csinálnak a Házban. Azt állítják ugyanis, hogy ezek az obstrukciók az okai az ő visszatartásuknak. A lakásukon akarják megrohanni az obstrukció képviselőket s a levél írója szerint a dolog annál veszedelmesebb, mert a katonáknak kezükben van a képviselők lakásjegyzéke.

(Ez a levél a kalandos terv miatt, nagyon valószínű, hogy nem a kaszárnyákból került ki. De különben a névtelen leveleknek ma már nagyon kevés jelentőséget tulajdoníthatunk a politikában is. Szerk.)

Gróf Károlyi párbaja.

Budapest, január 26. Gróf Károlyi György a „Független Magyarország“ cz. lapban megjelent cikkért provokáltatta Fényes László hirlapírót. Fényes Sebes Dénes és Horváth Gyula országos képviselőket nevezte meg. Valószínűleg kardpárbajt vívnak.

Felrobbant automobil.

Budapest, jan. 26. Hatvani Dezső Sándor automobil kocsija ma reggel készen állott a Délibáb-utca 23. szám alatti házban. E közben felrobbant s a szikrától a ház tetőzete kigyuladt.

MULATSÁG.

Mulatságok sorrendje.

Január 30-án. Jogász bál a „Biká“-ban.
Január 30-án. Vas- és fémmunkások bálja a „Koroná“-ban.
Február 4-én. Kereskedő ifjak bálja a Bikában.
Február 6-án. Nőegyleti bál a Bikában.
Február 6-án. Postás bál a Koronában.
Február 6-án. Kézfegyári munkások táncvizalma a „Margit“-fürdő dísztermében.
Február 7-én. Iparos kör bálja a Bikában.
Február 13. A debreczeni „Függetlenségi Kör“ bálja a Bika szálloda dísztermében.
Február 13-án. A „Debreczeni Első Temetkezési Egylet“ táncmulatsága a „Koronában“.
Február 13-án. A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok estélye.

Február 14-én. Fillér-egylet teaestélye a Bikában.

A debreczeni református nőegylet

1904 évi február hó 6-án, azaz szombaton az Aran-Bika dísztermében, szegényeinek és árváinak javára vacsorával egybekötött házi estélyt rendez. — Kérlek a hölgyeket egyszerű öltözetben megjelenni. Balépő-díj személyenként egy fogás hideg húséttel 4 korona. Páholy-jegy 3 korona. A páholyba lépők személyjegyet is tartoznak váltani. — Páholyokra előjegyzéseket elfogad Zádor Lajos ur kereskedése. Személy-jegyek előre válthatók: Zádor Lajos, Bogyáts Emil, Bartha Kálmán és Békés Lajos urak üzletében és este a pénztárnál. Kezdeté 8 órakor.

Kereskedő ifjak táncestélye. 1904. évi február hó 4-én, esütörtökön, Debreczenben, az „Aran-Bika”-szálló dísztermében a kereskedő ifjak társulata zártkörű táncestélyt rendez. Kezdeté este 9 órakor. Személy-jegy 3 korona, család-jegy 3 személyre 8 korona, páholy-jegy 10 korona. Jegyek csak a meghívó előmutatása mellett: Zádor Lajos, Szabó Lajos Fiai, Békés Lajos, Lovasi és Ladányi urak üzletében és este a pénztárnál; páholy-jegyek pedig ugyancsak Zádor Lajos ur üzletében válthatók. Felülfizetéseket a társulat könyvtára javára közönséggel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Protestáns bál. Szatmáron, 1904. évi február hó 6-án a „Pannonia” szálló nagytermében, az ev. ref. templom orgona alap javára protestáns-bált rendeznek. — Kezdeté este 9 órakor. Személy-jegy 2 kor. Család-jegy 5 kor. Karzat-jegy 2 kor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak Jegyek előre válthatók Koos Gábor ur üzletében. Meghívó kívánatra előmutatandó.

Hadüzenet a kivágott ruháknak.

A pápa a nők ellen.

A párisi „Figaro” ideérkezett számában Marcel Prévost, a hírneves modern író, vezércikkben foglalkozik a nők kivágott ruháival.

Hogy a divatos női toillette ilyen megtiszteltetésben részesül, annak nem kisebb ember, mint X. Pius pápa az okozója.

Ő szentsége ugyanis nem éppen hízelgően ítéli meg a huszadik század hölgyeit. Tulságosan tetszvágyóknak és e miatt szemremteleneknek találja a gyöngébb nemet. Egy zsinaton márfel is vetették azt a kérdést, vajon van-e a nőknek lelkiük? Szerencsére a zsinat többsége élénk vitatás után mégis elismerte és határozatilag kimondta, hogy igenis, a nőknek van lelkiük. De csak egyetlen szavazattöbbséggel. Ha ez az egy nem lett volna, megjárjuk volna mi újságirók. Nem irhattunk volna lelkes honleányokról, sem a nők nemeslelkűségéről. Pedig arról muszáj írni!

Nemrég a pápa iratot intézett a római diplomáciai testülethez, a melyben francia nyelven arra kéri őket, hogy hassanak oda, miszerint fogadásikon és estélyeiken, a melyeken bibornokok és prelátusok is megjelennek, a hölgyek diszkrétebben öltözködjének.

Itt adom szösz szerint a nevezetes irat erre vonatkozó részét:

„Dans les réceptions et soirées, officielles, auxquelles prennent part prélats et cardinaux, les femmes venilles bien adopter un décolleté plus discret.”

Perze Prévost, a „Félszüek” szerzője, mosolyog a dolgon és azt kérdi, hogy a női öltözködés diszkréciójának határát megszabtá-e a pápa.

Én azonban nem találok olyan nevetésesnek a kérdést. Tény az, hogy a hölgyek bájaikból többet állítanak az estélye-

ken közszemlére, mint a mennyit szabadna az ő saját érdekükben.

A csak sejtetni engedett női bájak jobban hatnak a férfiakra, mintha azokat leplezetlenül felhárják előttük.

Igaz ugyan, hogy a tengeri fürdőkben, férfiak és nők lenge kosztumokban együtt fürödnek. De a legtöbb férfi előtt a nők inkább veszítenek, mint nyernek. Minél elérhetlenebb valami, annál jobban vonz. Így vannak a férfiak a női bájak láthatóságával is.

Viszont keleten a nők teljesen elleplezik magukat a férfiak előtt. Ez valódi női szeméremérzet ugyan, de ez is túlság. — Arezot, kezeket és a csinosan szabott ruhákon át a formákat látni, a férfire nézve gyönyörűség, a nő részéről pedig nem szeméremellenes, még a papság szemében sem.

Lehet, hogy egyik-másik bájos olvasónők vállat fog vonni mindezekre. Azt a vállat, a melyet az estélyeken a félkebellet együtt olyan leplezetlenül szeret mutogatni.

De engedjék meg ezek a kecses hölgyek, hogy előhosszak itt egy kis epizódot a híres francia Pater Ravignac életéből.

Amikor még nem volt felszentelt pap, mint fiatal ember részt vett egy estélyen. Az étkezésnél egy szép ifju hölgy került melléje, a ki kivágott bál toilletben volt.

A fiatal ember alig látta ezt, félbehagyta az evést és letette a kését, villáját.

— Önnök nincs étvágya? — szólt hozzá az ifju hölgy.

— Önnök még nincs szemérmel — válaszolt erre a fiatal ember.

Igy beszéli ezt el, mint megtörtént dolgot, Marcel Prévost.

Maró.

INGATLANOK FORGALMA.

Szabó Lajos és neje Kuti Eszter veszik a debreczeni 6447 sz. tjkvben foglalt 114 négyszögöl homokkerti szőlőt Fodor András és neje Nagy Esztertől 1980 kor

Lada Mihály és neje Hajdu Eszter veszi a debreczeni 3748. sz. tjkvben foglalt 598 négy zögöl vargakerti szőlőt Turai Frigyesnéől 1600 kor.

Forgács István és neje Varga Zsuzsanna veszik a debreczeni 5273 számú tjkvben foglalt 7 hold 317 négyszögöl újosztású földet Gombos Sára Nagy Gábornétől 3200 koronáért.

VEGYES HIREK.

* Veszedelmes csodadoktornő.

Fekete Vazul kigyiki lakos f. hó 19 én apja kíséretében bement Nagyváradra, hogy fájós szemeit gyógykezeltesse. A kolozsvári-utczán elébük állott Halász Rozália s miután kijelentette, hogy az összes nagyváradai orvosoknál jobban ért a szemgyógyításhoz, behívta a két hiszékeny embert a lakásba s ott orvosságot adott nekik, melyért 8 kor. 86 fillért vasalt be rajtuk. Fekete Vazul aztán haza is ment, szorgalmasan kenegette szemét az orvossággal, még pedig oly annyira hatásosan, hogy tegnapelőtt a megvakulás jelei között kellett beszállítani a közórházba. Halász Rozália ellen, a ki ugy látszik, nagyban üzi a kuruzslást, üzelméi miatt a rendőrség a büntügyi eljárást folyamatba tette.

* Öngyilkosság életuntságból. Egy szerencsétlen életunt nagyváradai kereskedő

követett el pénteken hajnalban öngyilkossági kísérletet. Kepes Ödön régebb idő óta szenvedett buskomorságban s mert a szerencse nem kedvezett vállalkozásainál, régen el volt szánva, hogy véget vet megunt életének. Azelőtt malomigazgató volt, majd később Nagyváradra került és dolgozott mint kereskedelmi ügynök. Három nap óta otthon sem volt s csak pénteken hajtan került haza Pável-utczai lakására. Lefeküdt az ágyába s azután elővéve forgópisztolyt, egy golyót röpített abból a szíve tájára. A golyó azonban utat tévesztve a bordák közé került s így sérülése nem volt halálos. Reggeli hat óráig szenvedett a szerencsétlen ember, míg tették észrevették.

Farsangi prédikáció.

Január 26

A vidámságok és mulatságok heteiben ne essék zokon, ha a jókedvű tömegek zsbongásába belevegyül a józanosság és meggondolás hangja. Szükség van erre minden alkalomból, mellet az ember este nyujt, különösen mostanában, a mikor nagyon is ráillik a mi uri taradalmunkra a mondás, hogy „fenn az ernyő, nincsen kas”.

Szomorú látvány, nézni a hivatalnok családapát, mint zszugorgat, töpreng, hogy a bálozáshoz szükséges pénzt előteremtse. Mert hova lenne a család tekintélye, re-noméja, ha a feleség meg az egy-két-három leány legalább három farsangi mulatságon nem venne részt. Az természetes, hogy minden mulatsághoz más bál toillet kell, mert mit szólának az irigy ismerősök, ha egymásután két mulatságban ugyanabban az öltözékben látnák a hölgyeket.

Van egy másik, egy praktikusabb érv is a farsangi bálozás mellett. A bálterem, mint mondják, a modern leányvásár, itt ismerkedhetnek meg a fiatalok s a házasulandó férfiu szíve a sima parketten a cigány muzsikája mellett mámorosodik meg. Ez olyan érv, a mely előtt meg kell hajolni a családapának, a kinek természetesen egyik legfőbb vágya, hogy eldó leányain minél hamarabb és minél előnyösebben, esetleg csekélyebb vagy semmi hozománynyal tul adjon.

Pedig ez hamis érvelés.

Nem a csillogó bálterem, nem a cigánymuzsika hangja, a pezsgő és tánczól kipirult úde arczok segítik elő a házasságot. A nőt, a kit élete párjánul választ a férfi, csendes otthonában kell megismeries és tanulmányoznia s a ki nem Hübele Balás módjára követi el életének legelhatározóbb lépését, az így cselekszik. A komoly férfi nem is azért megy báiba, hogy ott keresse feleségét. A röpke, hirtelenében jött ismerőség, melyet aztán mihamar házasság követ, nem biztos bázisa a boldog családi életnek. Lehetséges, sőt gyakran meg is történik, hogy beüt az ilyen hirtelenében létrejött házasság, de ez lutri s komoly emberek ilyen nagy dolgot nem oldanak meg a vakmerő kockázat alapján. A legtöbb válópörnek csupa futólagos ismerettség, vagy közvetítés alapján létrejött házasság az előzménye.

Sajnálatos, hogy a bálakat a házasság reménye és nem a mulatság szempontjából fogják fel általánosságban. Ez aztán alaposan rontja is a bál hangulatot is s ma már hire-hamva sincsen a régi pártatlan kedélyességű farsangi mulatságoknak, a melyekről aztán hónapokig beszéltek. Nem a kedélyesség s a jól mulatás itt a fő, hanem az önző érdek és az új ruhák bemutatása, fitoktatása. Minél előkelőbb a bál, annál sivárabb és unalmasabb.

Tánczolni sem úgy tánczólnak, mint azelőtt. Az utánozhatatlan magyar tánczokat s a kedves keringőt kiszorítja helyéből

az orfeumok tánczosaitól elsajátított labirintus és ugránczolás. Az értelmetlen és szemérmetlen kékvóktól le az ostoba pas de quatreig a legfurfangosabb táncokat lejtik, melyek nem gyönyörűségei a szépen gyönyörködő szemnek, de esetleg fokozott mértékben kielégítik az érzékiséget. Ha így megy tovább is a bátermékek az orfeumi táncok kultiválása, nemsokára haszfánzot fognak lejtetni a szittyák hazájában a farsangi mulatságokon.

Önzés, unalom, érzékiesség és kívánság jellemzi a divatos mulatságokat, nem esoda, na komolyabb gondolkozású fiatalembernek nem szeretnek bába járni a mely családapa csak teheti, családját a farsangi bálotól elvonja és inkább a szákkörü házi mulatságokat kultiválja, a melyek vidámságban, egyszerűbbek és sokkal olcsóbbak.

A külföld legműveltebb államában a farsang megtartotta a maga kedélyes patriarkális jellegét. Német- és Angolországban, melyek kultúra dolgában jóval előbbre vannak, mint mi, hírből sem ismerik a vidéken a mi sivár, üres béli mulatságainkat. Hanem mulatnak úgy, a hogy az öregektől szulták. A jó kedv és kedvesség dolgában több is az öregekkai tartani, mert ők ezt; obban értették, mint mi.

Ne essék zokon ez a bőjti prédikáció a farsangban. Az igazság, a mit mi itt elmondottunk. Ha elmúlik a farsang, a melynek folyamán nem a jókedvnek, hanem az önzésnek, hiúságnak és a pénzposzékolásnak aldoztunk, izetlen hangulatból, szertefoszott ábrándokból, kialudt álmokból támadt hamvai hamvazunk.

REGENYCSARNOK.

Tiltott szerelem.

Olasz regény.

(4.)

Gusztáv ellenben, a ki nem volt több husz évesnél, az utolsó évében majdnem mindig Klára asszonynyal élt; szerette a tüzes lovakat s egy nagy, fehér agarat, melyet atyjától örökölt. Bárdolatlan, ingatag jeli mű volt; gyakran vett erőt rajta buskomorság vagy hirtelen nyugtalanság; mert régóta visszafojtott indulatok dultak benne, melyek újra feltámadtak. Mikor a szíve szikrát fogott, ezek a rejtett érzelmek újult erővel életre keltek. És azon az estén a fiatal embert is legyűrte a borzasztó félelem, melybe a lelkifurdalás is belevágt a keserű karmait; legyűrte őt a bekövetkező szenvedések sejtelve s e lélek állapotában a fantázia alkotta alakok emberfeletti nagyságban jelentek meg előtte és azték, igáimatlanul.

Azt hitte, hogy megfullad, azt érezte, hogy a szoba tele van a szíve dobogásával s ebbe behangzik anyjának hívó szava. Hát igazán őt hívja az anyja a másik szobából? Megerezte anyai szíve, hogy ő szenved? Felkelt az ágyból, halgatódzott a szobában, de kábultságában nem tudta megkülönböztetni a hangokat. Világosságot gyújtott, átsietett a szobán oda, a hol a beteg feküdt. A világosságtól felzavarva, Klára asszony megfordult.

— Mit akarsz, Gusztáv?
— Nem engem hívtál anyám?
— Nem fiam, nem hívtam senkit.
— Nekem úgy rémlett, mama, mintha hangokat hallottam volna.
— Eredj csak aludni, fiam! Aldjon meg az Isten!

III.

Másnap reggel Gusztáv lassan hazatért a mezőkről Famulussal, a nagy fehér agárral, mely elegánsan lejtett utána — s áthaladt a fásoron.

Szinte szüzsies volt a beköszöntő tavasz harmatos reggele; a természet a hosszú betegségből felábadó ember módjára kéjelgett az enyhítő restségben. Vakító, tejfehér köd nyújtzkodott végig a pázsiton, a fák tövében s rá a nap süttött aranyos, rózsás

sugarakkal, bizonytalan riakésszal. Az Abruzok mohos földje megfiatalodott.

Messze a fásor végén Gusztáv olyasmit látott, mint egy márványszobor. A mint azonban közeledett, a kúnya eltávozott oldalán mellől, mintha zsákmányt érezne s nagy, zergeszerű ugrásokkal előre rohant.

— Ide jér, Famulus, ide hozzám.
Francziska hangja hallatszott ki a fák közül. Szép, egyenes tartással várta az agarat. Hogy magához csalogassa, éleset füttyentett s a tenyerébe csattant. Mikor Gusztáv odajött, Francziska az eb felé hajolt s gyengéden simogatta. Gyönyörű szép volt az asszony, hosszú, redős reggeli pongyolájában, nyakára fésűt, görögkontyos hajával. — Jó reggelt, nagyságos asszonyom!

— Ah Gusztáv, jóreggelt! — felelt az asszony, gyorsan felemelkedve, arca kissé kipirosodott a hajlott állástól. S míg odaajította kezét a fiatal embernek, kíváncsian nézett rá félig esukott szempillái alól, mert szép, derült nyugalommal kelt fel ágyából. Aztán tréfából, tettetett izgatottsággal tevő hozzák:

— Honnan jött Ön most, uram?
Gusztáv elértette a czéizást és mosolygott; ő ugyanis a köszöntésnél gyermekes félszépséggel nem a nevével szólította az asszonyt; most már bánta a dolgot; energikusan es sokfé éről akart beszélni.

— Messziről jövek, Francziska! Már kora hajnal felciztelődtem s magammal vittem Famulust. Csipős szél fujt. Athaladtunk a mezőkön s a pinia erdőben kószáltunk — Telis-tele van az a leiszegszebb ibolyákkal... A fenyőillat eivegyül a virágillattal... Ob, ha ezt egyszer meglátná!... Különben ellovagolhatunk oda egyszer, ha akarja. A dombok alján is elkerültünk; a rét sűrű, nedves köddel van belepve. A nyulak bukfeneczeket hánytak előttünk. Famulus nyakon csipett oryot, de én eleresztettem megint. Hosszu körutat tevén, végre bekanyarodtunk a fásorba. Famulus már messziről megismerte magát s eleje sietett, hogy a kezét nyalogassa. Nagyon is ellátja a kényes állatot czukorral. Nagyon is el fogja készeszteni, Francziska...

Még tovább is beszélt, mert Francziska hallgatta. Egyszerre aztán megjelent Éva és ijedten jelentette:

— Mama, gyere hamar! A nagymama nagyon rosszul van!

(Folyt. köv.)

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Január 26.

Készáru : esendes.

Buza áprilisra	784—785
„ októberre	765—766
Rozs áprilisra	659—660
Zab	549—550
Tengeri májusra	529—530

SZINLAP.

Ma, Kedden, 1904. január hó 26 án, bérlet 99. szám „C” másodsor:

Menyecskek.

Három egy felvonásos népszimű dalokkal.

Holnap, szerdán, 1904. január hó 27-én, bérlet 100-ik szám „A” harmadszor adatik:

Menyecskek.

NYILT TÉR.

Egy hozzánk érkezett levél

egy hangzók:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak csász. és kir. udvari szállító Neunkirchen Alsó-Ausztria Piesting.

Tisztelettel felkérem, sziveskedjék 2 csomag Wilhelm-féle autiartikus és autireumatisikus vértisztító teát postautánvét mellett küldeni. Többen, kik hozzám jönnek, szólnak, hogy részükre is gondoskodjam ily tea beszerzéséről. Köszönetet mondok önnek e csoda-szerért s kívánom, hogy az Isten fizesse meg ezt önnek. Én tudom, hogy ez részemre a legjobb orvosság.

Ismétlően köszönetet mondok e jó orvosságáért, mert tudom, hogy e télen 3 hónapig feküdtem és az ön csodahatású teája engem kigyógyított. Én szeretném, ha minden beteg ember e csodahatású teát bevenné.

(1.) Teljes tisztelettel Steiner Mátyas. Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. kir. udvari szállítónál Neunkirchenben, — Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszer-tárakban, drogueriákban.

1 csomag 2 kor. 1 postacsomag 13 doboz 24 kor. bérmentesen Magyarország minden államására.

Raktár Debreczenben: Tóth Béla gyógyszer-tárában.

Villanycsengő telefont,

villámhárító, oic. óra és pontosan készít:

Krausz Kálmán

bádogos és villanyszerelő,
Debreczen, Hatvan-utca 2. szám.
Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Czukrászda átvétel.

Piacz-utca 9. sz. alatt levő Borsy Lajos ur jó hírnevnek örvendő czukrászdáját átvettem.

Magyarország és a külföld több nagyobb városában szerzett tapasztalásom által, arra fogok törekedni, hogy a n. é. közönség igényeinek megfeleljek s teljes megelégedésüket kiérdemeljem.

Szives pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel

Budai Károly, czukrász.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel n. o. szögig 4 br. 8 fillér

A VILÁGHIRŰÉ vált gyémánt fekete Bramor posztó kizárólag BOROS TESTVÉREK nődivat áruházában kaphatók. Divatos újdonságok megérkeztek. Olcsó árak.

Fridery Gusztáv

czukrásüzletében

Csapó-utca 12. szám

nazonta friss sütemények, czukorkák stb. állanak a közönség rendelkezésére pontos és tiszta kiszolgálás mellett, mindennap friss teasütemény, kilója 1 forint 60 kr.

Megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Új harisnya-kötőde.

Szedlak és Vámos-ház, Piac-u. 32. sz.

FISCHBEIN KATALIN
(Schwarz Árminné.)

Elvállalom új harisnyák kötését, használtak fejelését, pamut, gyapju és merezelizert anyagokból, javításokat igen mérsékelt árakon.

A n. ó. közönség b. figyelmébe ajánlom ujonnan borendezett s kitűnő gégekkel ellátott

→ harisnyák kötődeimet →

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Fisztelettel

Fischbein Katalin.

Gyönyörű

farsangi újdonságok:

Csipkeruhák, Selyemgázok, Ruhaselymek, Áttört Grenadin-szövetek, Sima és mintázott Selyem-Batiztok, Himzett- és Ajour Batiztok, Belépőkre való posztók és selymek, Legyezők, sálók, virágok érkeztek:

BOSZNAV J. és TÁRSA

divatáruházában,

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Csakis ügyes detail

papírkereskedő segéd

azonnal felvétetik BUDAPESTEN, czim e lap kiadóhivatalában megtudható.

Mindenféle bélyegzők és izléses nyomtatványokat készít pontosan és olcsón

KRAUSZ JÓZSEF

első debreczeni bélyegzőgyár és könyvnyomda
Hal-piacz.

Tört aranyat veszek készpénzért.

Órák, ékszerek és határozatok a legolcsóbban beszerezni tők
SERLI EDE úrnál.

Gasparik Antal és Társa

chronometer, műórák, órákjavító szakemberkedő, M. A. V. szakközvetítő és pályázati bizottság, DEBRECZEN.

Különösen ajánljuk a saját gyártmányu

óráinkat

legolcsóbban a legdrágábbig.

Órákjavításokat a legnagyobb pontossággal készítjük 1 évi jótállás mellett, és minden javításáért csak 1 forintot számítunk, órákjavításért csak 50 kr., és minden a szakmába vágó javítások a legjobban és a legolcsóbban mint bárhol.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Aranygyék kívánatra legolcsóbban és legdrágábbig.

Tört aranyat becserelek.

Az Alföldi Takarékpénztár Debreczenben

részvénytársaságnál betöltendő

ügyvezetői állásra az alólírott igazgatóság pályázatot nyit. A javadalmazás áll 4800 korona évi fizetésből és az alapszabályszerű jutalékból.

Az állás azonnal elfoglalható, — de az igazgatóság esetleg 2—3 hónapi időt is enged.

A megválasztott ügyvezető 20 társulati részvényt, vagy 4000 korona értékű egyéb biztosítékot tartozik lenni.

A kellően felszerelt pályázatok f. 1904. Márczius hó 1-ig adandók be.

Az igazgatóság.

Csödkiárulás.

Közadós Halmágyi Sámuel csödtömegéhez leltározott és a csödleltár 2—1331. tételei alatt felvett női palotok, kabátok, muffok, napernyők, esernyők, flanel és selyem-blouzok és egyéb női divatcikkek

folyó január hó 31-ig tart, darabonként a Piacz-utca 47. szám alatti üzleti helyiségben kiárusítatnak.

Dr. Szöllös Dezső,

csödtömeggondnok.